

KLAIPĖDOS RAJONO APYLINKĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. rugsėjo 18 d.
Gargždai

Klaipėdos rajono apylinkės teismo teisėja Asta Matulevičienė,
sekretoriaujant Sandrai Jotautei,
dalyvaujant ieškovės BUAB „Varateka“, atstovaujamos bankroto administratorės UAB
„TalismanasLT“ atstovams advokatui D. N., įgaliotam atstovui A. K., atsakovo Ž. V. atstovei
advokatei V. F.,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės BUAB „Varateka“
ieškinį atsakovams A. P. – T. ir Ž. V., trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų
UAB „TalismanasLT“ dėl administravimo lėšų priteisimo.

Teismas

n u s t a t ė :

ieškovė BUAB „Varateka“, atstovaujama bankroto administratoriaus UAB
„TalismanasLT“, kreipėsi į teismą su ieškiniu, kuriuo pareiškė reikalavimą priteisti solidariai iš
atsakovų A. P. – T. ir Ž. V. 8240,00 Eur administravimo išlaidų, 5 procentus metinių palūkanų nuo
priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir
bylinėjimosi išlaidas. Reikalavimų pagrindu nurodė aplinkybes, kad Klaipėdos apygardos teismas
2016-04-01 nutartimi iškėlė bankroto bylą UAB „Varateka“, bankroto administratoriumi paskyrė
UAB „Talismanas LT“. UAB „Varateka“ vadovas nesikreipė į teismą dėl įmonei bankroto bylos
iškėlimo, didino kreditorinius įsiskolinimus ir sukūrė tokią situaciją, kad įmonė turto neturi, o
kreditoriniai reikalavimai 2016-07-01 sudarė 49394,20 Eur. Įmonės vadovas, nesikreipdamas į
teismą dėl bankroto bylos iškėlimo ir nuostolingai tęsdamas įmonės veiklą, padarė įmonei žalą. Nuo
2012 m iki 2014 m. 12 mėn. įmonei padaryta žala sudarė 25820,00 Eur (89153 Lt). VĮ „Registru
centras“ duomenimis UAB „Varateka“ direktoriaus pareigas iki bankroto bylos iškėlimo ėjo A. P.-
T., o nuo 2009-09-30 iki 2015-03-31 vadovas buvo Ž. V.. Abu atsakovai neišsaugojo ir neperdavė
bendrovės turto kaip įpareigojo 2016-04-01 Klaipėdos apygardos teismo nutartis. Atsakovai
nepateikė įrodymų apie tinkamą bendrovės turto bei dokumentų perdavimą, keičiantis bendrovės
vadovams. Atsakovai nepateisinamai dėsė kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo, nors šios
bendrovės skolos augo, su kreditoriais atsiskaityta nebuvo, turto atsiskaityti nėra. Atsakovai pažeidė
Įmonių bankroto įstatymo 8 straipsniuose 1 dalyje įtvirtintą pareigą, neveikė rūpestingai, atidžiai,

sąžiningai ir išimtinai bendrovės bei kreditorių interesais, tokiais veiksmais padarė įmonei ir jos kreditoriams žalą. Įmonių bankroto įstatymo 10 straipsnio 11 dalis numato, jog kreditorius, įmokėjęs pagal šio straipsnio 10 dalies 1 punkto nuostatas numatytą sumą, ar prisiėmęs riziką administratorius, kuris pagal šio straipsnio 10 dalies 2 arba 3 punkto nuostatas administravo įmonę ir teismo bei administravimo išlaidoms apmokėti lėšų negavo ar jų gavo nepakankamai, bankroto proceso metu ir išregistravus įmonę turi teisę kreiptis į teismą, prašydamas priteisti kreditoriui įmokėtą sumą ar administratoriui jo lėšomis apmokėtas teismo bei administravimo išlaidas iš įmonės vadovo ar kitų asmenų pagal kompetenciją dėl to, kad šis (šie) įmonei tapus nemokia nepateikė pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Įmonės vadovas ar kiti asmenys pagal kompetenciją kreditoriui ar administratoriui atsako solidariai. Klaipėdos apygardos teismas 2016-06-22 nutartimi patvirtino 1740 Eur administravimo išlaidų sąmatą iki pirmo kreditorių susirinkimo. 2016-08-31 nutartimi teismas patvirtino 6500 Eur administravimo išlaidų sąmatą visai bankroto procedūros trukmei. Viso administravimo išlaidų 8240 Eur. Kadangi įmonei iškėlus bankroto bylą ji jokio turto neturėjo, bankroto administratoriui atlyginimas sumokėtas nebuvo, administravimo išlaidos padengtos nebuvo. Įmonės bankroto administratorius UAB „TalismanasLT“ turi galiojančią reikalavimo teisę į BUAB „Varateka“ gauti teismo patvirtintą 8240 Eur administravimo išlaidų sumą, o BUAB „Varateka“ turi galiojantį ir teisėtą įsipareigojimą administratoriui UAB „TalismanasLT“ šią sumą sumokėti. Šio įsipareigojimo BUAB „Varateka“ įvykdyti negali, nes neturi turto. Mano, jog buvę įmonės vadovai yra atsakingi, nes dėl jų neteisėto neveikimo – nesikreipimo į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo – įmonė turto neturi ir negali sumokėti administratoriui atlyginimo bei padengti administravimo išlaidų. Jeigu atsakovai būtų kreipęsi dėl bankroto bylos iškėlimo esant situacijai, kai įmonės turto neužtenka administravimo išlaidoms apmokėti, jie būtų buvę įpareigoti įmokėti į depozitą pinigų sumą, reikalingą administravimo išlaidoms padengti ir administravimo išlaidos būtų apmokėtos. Tarp įmonės vadovų neteisėto neveikimo ir atsiradusios žalos yra priežastinis ryšys, nes būtent atsakovai, kaip įmonės vadovai, pareigos kreiptis į teismą dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo nevykdymo sąlygojo situaciją, kai įmonė negali įvykdyti įsipareigojimo sumokėti administratoriui jam priklausančio atlyginimo, dengti teismo patvirtintų administravimo išlaidų.

Atsakovas Ž. V. per teismo nustatytą terminą pateikė atsiliepimą į ieškinį, kuriuo prašo ieškinį atmesti ir priteisti iš ieškovės visas jo patirtas bylinėjimosi išlaidas. Nurodė, jog bankroto administratorė nereikalavo pateikti dokumentus apie tinkamą įmonės turto bei dokumentų perdavimą. Įmonė neturėjo kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, įmonė vertėsi grūdų, neperdirbto tabako, sėklų ir pašarų didmenine prekyba, todėl atsakovei A. P. – T. buvo perduota tai, ką įmonė turėjo – dokumentai bei antspaudas. Mano, jog neturėjo pareigos kreiptis dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo, nes įmonei tapus nemokiai bei įmonei iškėlus bankroto bylą, jau nebuvo įmonės vadovas ir/ar akcininkas. Įmonės vadovu buvo iki 2015 m. kovo 31 d., tuo tarpu bankroto byla iškelta 2016 m. balandžio 1 d., t. y. praėjus daugiau nei metams po akcijų pirkimo – pardavimo sandorio sudarymo bei jo atsistatydinimo iš įmonės vadovo pareigų; atsakovui pardavus akcijas atsakovei A. P. – T. bei atsistatydinus iš ieškovės vadovo pareigų, įmonė buvo moki. Parduodant akcijas atsakovei A. P. – T. buvo susitarta, kad įmonės veikla bus tęsiama ir atsakovė buvo pasiryžusi investuoti atitinkamas pinigų sumas į įmonę. Todėl nuo 2015 m. kovo 31 d. visa atsakomybė už ieškovės veiklą bei pareiga, įmonei tapus nemokiai, kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo, teko atsakovei A. P. – T.. Nesutinka, jog jau 2012 metais įmonė buvo nemoki. 2012 – 2015 metais įmonė neturėjo pradelstų įsipareigojimų ir visus savo įsipareigojimus kreditoriams vykdė. 2011 m. rugpjūčio 12 d. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 06-1-020374-11, kuris buvo nutrauktas 2013 m. sausio 11 d., tad, iki 2013 m. sausio 11 d. dėl pradėto ikiteisminio tyrimo buvo paralyžiuota įmonės veikla. Vykstant ikiteisminiam tyrimui ir nežinant ikiteisminio tyrimo rezultatų neturėjo pareigos kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, nes įmonė neturėjo pradelstų įsipareigojimų, o laikini įmonės veiklos sutrikimai buvo susiję su pradėtu ikiteisminiu tyrimu. Kadangi nei įmonė, nei jis, kaip įmonės vadovas, jokios nusikalstamos veikos nebuvo padaręs, tikėjosi, kad nutraukus ikiteisminį tyrimą, įmonės veikla stabilizuosis ir veikla toliau bus tęsiama. 2013 m. gegužės 6 d. Klaipėdos valstybinė mokesčių inspekcija atliko mokesčių

patikrinimą ir sprendimu nurodė įmonei sumokėti į biudžetą papildomai apskaičiuotus mokesčius 18401,88 Eur (63538,00 Lt) PVM, 4806,53 Eur (16596,00 Lt) PVM, 137680,72 Eur (475384,00 Lt) pelno mokesčio, (2291,76 Eur (7913,00 Lt) pelno mokesčio delspinigių ir paskyrė 1840,24 Eur (6354,00 Lt) PVM ir 1323,80 Eur (4538,00 Lt) pelno mokesčio baudas. Su tokiu sprendimu nesutiko ir jį skundė Mokestinių ginčų komisijai, Vilniaus apygardos administraciniam teismui, Lietuvos vyriausiam administraciniam teismui. Pažymėjo, kad Klaipėdos valstybinės mokesčių inspekcijos reikalaujamos pinigų sumos buvo įtrauktos į įmonės finansinės atskaitomybės dokumentus, tačiau kol nebuvo galutinio teismo sprendimo, negalėjo būti laikomos įmonės pradelstais įsipareigojimais, dėl ko būtų pagrindas kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas galutinį sprendimą priėmė 2015 m. balandžio 30 d., kai jis jau nebebuvo įmonės vadovas ir akcininkas. Mano, jog nėra ir negali būti sąlygų jo civilinei atsakomybei kilti, kadangi neatliko neteisėtų veiksmų ir atsiradusios administravimo išlaidos nėra susijusios su jo veiksmais ar neveikimu. Teismų sprendimai, kuriais patvirtinta administravimo išlaidų sąmata, nėra įgijusi jo atžvilgiu prejudicinės reikšmės. Ieškovė nepateikė duomenų pagrindžiančių administravimo išlaidų sąmatą. Taip pat nėra pagrindo jo atžvilgiu taikyti solidariąją atsakomybę.

Atsakovė A. P. – T. atsiliepimo per teismo nustatytą terminą nepateikė.

Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, UAB „Talismanas LT“ pateikė atsiliepimą, prašo ieškinį tenkinti visiškai.

Pasirengimas nagrinėti bylą vyko paruošiamųjų dokumentų būdu.

Ieškovė pateikė dubliką, kuriuo nesutiko su atsakovo Ž. V. atsiliepime išdėstytais argumentais. Papildomai nurodė, jog pagal 2014 metų balansą, kurią pasirašė atsakovas, mokėtinos sumos ir įsipareigojimai sudarė 65368,00 Eur, o turtas sudarė 65,00 Eur, taigi įmonė buvo nemoki ir atsakovas, kaip įmonės vadovas, privalėjo kreiptis į teismą dėl įmonės bankroto. Skola VMI susidarė atsakovo vadovavimo laikotarpiu ir ji nebekito atsakovui baigus eiti direktoriaus pareigas. Atsakovė A. P. – T., nuo akcijų įsigijimo jokios veiklos nevykdė, įsipareigojimų nepadengė, nepranešė Sodrai apie įsidarbinimą vadovu, nesudarė sutarties su buhalteriu (ar buhalterinę apskaitą atliekančia įmone). Naujoji įmonės vadovė neperdavė jokių įmonės dokumentų bankroto administratoriui. Mano, jog akcijų perleidimo sandoris atsakovei ir jos paskyrimas direktore, yra tariamas, siekiant išvengti prievolių mokėjimo kreditoriams. Ikiteisminis tyrimas baigtas 2013-01-11, o įmonė nemokia tapo 2014 metais. Atsakovo neteisėti veiksmai pasireiškė, jog būdamas rūpestingas ir veikdamas atidžiai, būdamas atsakingas už įmonės apskaitos organizavimą, žinodamas įmonės finansinę padėtį ir jos nemokumą 2014 metais, galėjo ir turėjo kreiptis su pareiškimu į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, tačiau šios pareigos neįvykdė, jo neveikimu pasireiškė jo neteisėti veiksmai. Bankroto administratorė, įvykdžiusi įmonės bankroto procedūras, turi teisę gauti atlyginimą ir išlaidų, turėtų atliekant įmonės bankroto administravimo, kompensavimą. Teismų praktikoje nekvestionuojama ir neanalizuojama administravimo išlaidų sudėties ir dydžio, patvirtinto bankroto bylą nagrinėjančio teismo, kadangi teismas jas jau įvertino. Administravimo išlaidų suma įrodyta įsiteisėjusiu teismo sprendimu, todėl jos dydžio įrodinėti nereikia. Kadangi abu atsakovai nevykdė įstatyme nurodytos pareigos kreiptis į teismą, kai įmonė tampa nemokia, taip pat nėra perduoti įmonės dokumentai, dėl ko administratorė neturi galimybės tiksliai nustatyti kokios apimties žalą padarė atsakovai atskirai, todėl taikytina solidari atsakovų atsakomybė.

Atsakovas Ž. V. per teismo nustatytą terminą pateikė tripliką į ieškovės dubliką, kuriame nurodė, kad su ieškovės dublike nurodytais argumentais nesutinka. Teigia, kad ieškinys grindžiamas prielaida, padaryta iš balanso bei pelno (nuostolių) ataskaitų. 2014 metų balanse nurodytos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai nėra įmonės pradelsti įsipareigojimai, t.y. į 2014 metų ataskaitinius dokumentus buvo įtrauktos pinigų sumos, kurias VMI nurodė, sumokėti po 2013 metų gegužės 6 d., patikrinimo. 2016 m. liepos 1 d. Klaipėdos apygardos teismo nutartis civilinėje byloje Nr. eB2-958-613/2016, patvirtina, kad įmonė be VMI pradelstų mokėjimų, kitų pradelstų mokėjimų neturėjo. Nutartimi patvirtinti kreditoriai: VMI ir Sodra su 4,96 Eur dydžio kreditoriniu reikalavimu. Pažymėjo, kad tik 2015 m. balandžio 30 d. skola VMI buvo patvirtinta Lietuvos

vyriausiojo administracinio teismo, o tuo metu nebebuvo įmonės vadovu ir akcininku, ir tik po teismo 2016 m. balandžio 30 d. sprendimo tapo aišku, kad įmonė atitinka Įmonių bankroto įstatymo 2 straipsnio 8 dalies nuostatas. Papildomai nurodė, kad akcijų pirkimo – pardavimo sandoris nebuvo apsimestinis, nes parduodant įmonę, įmonė neturėjo jokių kreditorių, o dėl kreditoriaus VMI kreditorinio reikalavimo buvo nagrinėjama byla. Ieškovė turi pateikti duomenis bei įrodyti administravimo išlaidų sąmatos pagrįstumą.

Ieškovės BUAB „Varateka“, atstovaujamos bankroto administratorės UAB „Talismanas LT“, atstovas advokatas D. N. posėdžio metu nurodė, kad bankroto administratorė negavusi atlyginimo už administravimo paslaugas, yra tokia pati bankrutuojančios bendrovės kreditorė kaip ir kiti kreditoriai. Priešingu atveju, bankroto administratorė būtų išskiriama iš kitų kreditorių, kadangi bankroto administratorėi kreipiantis į teismą reikėtų mokėti žyminį mokestį, o kitiems kreditoriams nereiktų jo mokėti, todėl mano, jog bankrutuojanti įmonė yra tinkama ieškovė šioje byloje dėl bankroto administratoriaus administravimo išlaidų priteisimo. Prašoma priteisti suma yra žala pasireiškianti administravimo išlaidų neapmokėjimu, kurią turi atlyginti abu buvę įmonės vadovai. Teismui patenkinus ieškinį ir priteisus patirtas administravimo išlaidas, šie pinigai patektų į bankrutuojančios įmonės turto masę ir šių pinigų panaudojimo klausimą spręstų tik kreditoriai, todėl šis reiškiamas ieškinyje apsaugo visus įmonės kreditorių, taip pat ir bankroto administratoriaus, kuris yra įmonės kreditorius, interesus. Dėl pareikšto ieškinio papildomai nurodė, kad pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo pateikė ne įmonės vadovai, o vienas iš kreditorių. Pažymėjo, kad yra svarbu nustatyti, kas ėjo bendrovės vadovo pareigas, kai įmonė buvo nemoki. 2012 metais įmonė patyrė nuostolių, įmonė jau tada buvo nemoki, o tuo metu įmonei vadovavo atsakovas Ž. V.. Vadovas privalėjo atstatyti nuosavą kapitalą iki įstatinio kapitalo dydžio arba kreiptis į teismą dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo, todėl laikytina, kad atsakovas taip pažeidė savo kaip vadovo pareigas. Bankroto administratorėi nebuvo pateikti įmonės dokumentai ir turtas. Mano, jog yra visos civilinei atsakomybei kilti sąlygos. Atsakovė A. P. – T. neperdavė dokumentų administratorėi, nesikreipė dėl bankroto bylos iškėlimo, t.y. vengė atlikti vadovės pareigas, todėl yra solidariai atsakinga dėl administravimo išlaidų atsiradimo. Prašomą priteisti administravimo išlaidų sumą grindžia Klaipėdos apygardos teismo 2016-06-22, 2016-08-31 nutartimis. Klaipėdos apygardos teismas, priimdamas šias nutartis, patikrino administravimo išlaidų sumas ir nustatė, kad šios sumos yra teisingos. Įrodymų dėl patirtų bankroto administravimo išlaidų pagrįstumo nėra pateikta, nes Klaipėdos apygardos teismas jau patvirtino šia išlaidas, nutartis įsiteisėjusi, todėl vėl jų įrodinėti nėra pagrindo. Prašė ieškinį tenkinti visiškai, taip pat priteisti iš atsakovų ieškovės patirtas bylinėjimosi išlaidas trečiajam asmeniui UAB „Talismanas LT“ – asmeniui, kuris apmokėjo išlaidas.

Ieškovės BUAB „Varateka“ įgaliotas atstovas A. K. posėdžio metu nurodė, kad yra UAB „Talismanas LT“ darbuotojas, paaiškino, kad palaiko ieškovės reikalavimus ir atstovo išsakytus argumentus. Papildomai nurodė, jog abu vadovai neperdavė administratorėi dokumentų ir turto. UAB „Varateka“ akcijų perleidimas galimai fiktyvus, kadangi atsakovei nupirkus akcijas nei vienas kreditorinis reikalavimas nepadidėjo, įmonė jokios veiklos nevykdė.

Atsakovo Ž. V. atstovė advokatė V. F. teismo posėdžio metu teigė, kad ieškinyje nepagrįstas ir prašė jį atmesti. Nurodė, kad šioje byloje ieškove turėtų būti bankroto administratorė, ir kreipiamasi su ieškiniu tik tada, kai įmonė jau būna likviduota, t. y. konkrečiai žinant kiek išlaidų administratorė patyrė. Šiuo metu įmonė nelikviduota, bankroto procesas nebaigtas. Klaipėdos apygardos teismas, patvirtindamas administravimo išlaidas, patvirtino galimas išlaidas, o ne realias. Pažymėjo, kad ieškovė turi pagrįsti ieškinį, tokią pareigą jai numato Lietuvos Respublikos CPK. Šiuo atveju ieškovė neįrodė patirtų išlaidų dydžio. Be to, mano, jog šiuo atveju turėtų būti taikoma dalinė atsakomybė, o ne solidarioji. Pažymėjo, kad dalis administravimo išlaidų atsirado dėl atsakovės A. P. – T. kaltės, t.y. jai neperdavus dokumentų, dėl ko atsirado papildomos išlaidos, tuo tarpu atsakovo veiksmai šių išlaidų nesukėlė, nes jis dokumentus perdavė. Papildomai paaiškino, kad iš pateiktų dokumentų nėra aišku ar įmonė buvo nemoki, priešingai įmonė su kreditoriais atsiskaitinėjo. Bankroto byloje nėra kitų fizinių, juridinių asmenų kreditorių, išskyrus vieną – VMI, dėl jos atlikto patikrinimo bendrovė kreipėsi į teismą. Iki priimant galutinį Lietuvos vyriausiojo

administracinio teismo sprendimą, įmonė jau buvo parduota, atsakovas buvo atleistas iš bendrovės vadovo pareigų, todėl kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo pareiga kilo tuo metu įmonei vadovavusiai vadovei atsakovei A. P. – T.. Vykstant ikiteisminiam tyrimui įmonės veikla nebuvo visiškai sustabdyta, įmonė veikė – pardavinėjo produkciją, kuri buvo sukaupta, tačiau nevykdė plėtros. Bendrovės balansas ir turto pelno (nuostolių) ataskaita nėra pakankami duomenys, kurie leistų teigi, jog įmonė yra nemoki. Įmonė turto neturėjo, nes vertėsi grūdų prekyba, joks bendrovės turtas nebuvo paslėptas.

Ieškinys atmestinas.

Iš byloje esančių rašytinių įrodymų nustatytos faktinės bylos aplinkybės. Atsakovas Ž. V. buvo UAB „Varateka“ vadovu nuo 2009-09-30 iki 2015-03-31, atsakovė A. P. – T. įmonei vadovavo nuo 2015-03-31 iki bankroto bylos iškėlimo. Atsakovė A. P. – T. įmonės akcininke buvo nuo 2015-03-31, iki tol vienintele įmonės akcininke buvo I. N. (nuo 2009-09-30 iki 2015-03-31), įmonei bankroto byla iškelta Klaipėdos apygardos teismo 2016-04-01 nutartimi civilinės bylos Nr. eB2-958-613/2016 (b. l. 6-7). 2016-06-22 Klaipėdos apygardos teismo nutartimi buvo patvirtintas bankrutuojančios UAB „Varateka“ bankroto administratorės UAB „Talismanas.LT“ 1740,00 Eur administravimo išlaidų sąmata, galiojanti nuo nutarties išskelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki pirmojo kreditorių susirinkimo; Klaipėdos apygardos teismo 2016-07-01 nutartimi patvirtinti BUAB „Varateka“ kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašas 49394,20 Eur sumai; Klaipėdos apygardos teismo 2016-08-11 nutartimi bankrutuojantieji UAB „Varateka“ taikytas suprastintas bankroto procesas; Klaipėdos apygardos teismo 2016-08-31 nutartimi teismas pripažino įmonę bankrutavusia ir likviduota dėl bankroto, taip pat patvirtino įmonės bankroto administratorės UAB „Talismanas LT“ 6500,00 Eur administravimo išlaidų sąmatą (b. l. 12-20). 2016-10-25 pranešimu Nr. 23, bankroto administratorė UAB „Talismanas LT“ kreipėsi į atsakovus – buvusius UAB „Varateka“ vadovus, jog solidariai apmokėtų susidariusias administravimo išlaidas – 8240,00 Eur iki 2016-11-25 (b. l. 21-26).

Iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rašto dėl informacijos pateikimo, nustatyta, kad bankrutuojančios UAB „Varateka“ kreditorinį reikalavimą 2016-04-12 sudaro mokestinė nepriemoka – 49729,71 Eur (b. l. 9-11).

Iš UAB „Varateka“ balanso (trumpo) už ataskaitinį laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2012-12-31 nustatyta, kad 2011 metais įmonė turėjo turto už 35343,20 Eur (122033,00 Lt) (t. y. ilgalaikio turto už 17393,41 Eur (60056,00 Lt), trumpalaikio turto už 17949,78 Eur (61977,00 Lt), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 45326,11 Eur (156502,00 Lt); 2012 metais įmonė turėjo turto už 15837,58 Eur (54684,00 Lt, t. y. ilgalaikio turto už 14251,62 Eur (49208,00 Lt), o trumpalaikio turto už 1585,96 Eur (5476,00 Lt), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 30547,67 Eur (105475,00 Lt) (b. l. 27). Iš UAB „Varateka“ pelno (nuostolių) ataskaitos už ataskaitinį laikotarpį matyti, jog 2011 metais įmonė patyrė 24300,85 Eur (83906 Lt) nuostolių, 2012 metais įmonė - 4727,18 Eur (16322,00 Lt) nuostolių (b. l. 28). Iš UAB „Varateka“ balanso (trumpo) už ataskaitinį laikotarpį nuo 2014-01-01 iki 2014-12-31 nustatyta, kad įmonė 2013 metais įmonė turėjo turto už 359,99 Eur (1243 Lt), t. y., 192,26 Eur (688 Lt) ilgalaikio turto ir 160,74 Eur (555,00 Lt) trumpalaikio turto), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 56368,17 Eur (49864 Lt); 2014 metais turėjo turto už 64,6 Eur (223,00 Lt), kurį sudarė tik trumpalaikis turtas, ilgalaikio turto įmonė neturėjo, mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 56368,17 Eur (194628,00 Lt). Iš UAB „Varateka“ pelno (nuostolių) ataskaitos matyti, jog 2014 metais įmonė patyrė 24300,85 Eur (145784 Lt) nuostolių, 2013 metais - 4727,18 Eur (2170 Lt) nuostolių (b. l. 27-30).

Iš 2015-03-31 sutarties sudarytos tarp I. N. ir atsakovės A. P. – T., nustatyta, kad I. N. atsakovei pardavė 100 paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Varateka“ akcijų, vienos akcijos nominali vertė – 28,96 Eur, viso akcijos parduodamos už 2896,00 Eur (b. l. 50). Iš 2015-03-26 UAB „Varateka“ dokumentų perdavimo – priėmimo akto nustatyta, kad atsakovas Ž. V. perdavė, o atsakovė A. P. – T. priėmė akte nurodytus įmonės dokumentus (kasa, darbo užmokesčio žiniaraščiai, tiekėjai, pardavimai, atskaitingi asmenys, didžioji knyga, medžiagų nurašymas, Sodra, VMI, darbų sauga ir kt.) taip pat atsakovė gavo ir antspaudą (b. l. 52). 2015-04-30 Lietuvos

vyrtausias administracinis teismas nutartimi atmetė UAB „Varateka“ apeliacinį skundą ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014-05-19 sprendimą paliko nepakeistą (b. l. 53-60).

2016-08-02 BUAB „Varateka“ bankroto administratorius perdavė vykdyti teismo 2016-07-25 vykdomąją raštą. 2016-10-10 antstolis G. J. kreipėsi į Lietuvos Respublikos ambasadą Vokietijos Federacijos Respublikoje dėl informacijos suteikimo dėl į Vokietiją išvykusios atsakovės A. P. – T. gyvenamosios vietos ar darbo vietos Vokietijoje (b. l. 88-87).

Ieškovė BUAB „Varateka“, atstovaujama bankroto administratorės UAB „TalismanasLT“ prašo priteisti solidariai iš atsakovų kaip buvusių UAB „Varateka“ įmonės administracijos vadovų 8240,00 Eur žalą, t. y. administravimo išlaidas, kurių įmonė neapmokėjo bankroto administratoriui UAB „TalismanasLT“, kadangi įmonės vadovai nevykdė pareigos pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, neišsaugojo įmonės turto bei dokumentų, neperdavė bankroto administratoriui dokumentų, dėl ko įmonėje nebuvo turto ir bankroto administravimo išlaidos bankroto administratoriui nebuvo apmokėtos. Ieškovė reikalavimus solidariems atsakovams A. P. – Trukšiniai ir Ž. V. grindžia ĮBĮ 8 straipsnio 1 dalies, 4 dalies pagrindu ir ĮBĮ 10 straipsnio 11 dalies pagrindu.

ĮBĮ 8 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad įmonės vadovas ar kiti asmenys pagal kompetenciją privalo atlyginti žalą, kurią įmonė ir (ar) kreditoriai patyrė dėl to, kad įmonės vadovas ar kiti asmenys pagal kompetenciją, esant ĮBĮ 8 straipsnio 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms, nepateikė teismui pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo ar pavėlavo jį pateikti. Įmonės vadovas ar kiti asmenys pagal kompetenciją kreditoriams atsako solidariai. Aiškindamas nurodytą teisės normą, kasacinis teismas savo praktikoje yra pasisakęs, kad įvertinus tai, jog kreditorių interesus gina bankrutuojančios įmonės administratorius (ĮBĮ 11 str. 3 d. 14 p.), o kreditorių interesai ginami, be kita ko, ir ginant bankrutuojančios įmonės interesus, tai bankroto administratorius yra pagrindinis subjektas, turintis teisę kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo. Įmonės naudai priteisus žalos atlyginimą, gautos sumos panaudojamos proporcingai tenkinti patvirtintus kreditorių reikalavimus, laikantis ĮBĮ 35 straipsnyje nustatytos kreditorių reikalavimų tenkinimo eilės ir tvarkos.

ĮBĮ 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta įmonės vadovo pareiga kreiptis į teismą įmonei tapus nemokia ĮBĮ prasme. Laiku nesikreipdamas į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo įmonės vadovas prisiima riziką dėl pareigos padengti žalą, kurią kreditoriai patyrė dėl to, kad įmonė pavėlavo pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, atsiradimo (ĮBĮ 8 str. 4 d.). Taigi tam, kad būtų galima taikyti įmonės administracijos vadovui civilinę atsakomybę, būtina nustatyti šio asmens civilinės atsakomybės sąlygas, t. y. neteisėtus veiksmus, dėl jų atsiradusią žalą (nuostolius), priežastinį neteisėtų veiksmų ir žalos ryšį, ir kaltę (CK 6.246-6.249 str.).

Ieškovas pagal CPK 178 straipsnyje įtvirtintą nuostatą turi pareigą įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus, t. y. jam tenka pareiga įrodyti visas būtinąsias civilinės atsakomybės sąlygas: neteisėtus atsakovo veiksmus, padarytos žalos faktą ir neteisėtų veiksmų bei žalos priežastinį ryšį (CPK 178 str.). Nustaćius, kad atsakovas atliko neteisėtus veiksmus, lėmusius žalos (nuostolių) atsiradimą, jo kaltė būtų preziumuojama (CK 6.248 str. 1 d.). Paneigti šią prezumpciją, siekdamas išvengti civilinės atsakomybės, remdamasis kaltės nebuvimu, turėtų atsakovas, t. y. bendrovės vadovas (CPK 178 str., 182 str. 4 p.).

Bylos medžiaga įrodo, kad atsakovas Ž. V. buvo UAB „Varateka“ vadovu nuo 2009-09-30 iki 2015-03-31, atsakovė A. P. – T. įmonei vadovavo nuo 2015-03-31 iki bankroto bylos iškėlimo. Iš Lietuvos informacinės teismų sistemos „Litoko“ duomenų nustatyta, jog į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo UAB „Varateka“ kreipėsi kreditorius Valstybinė mokesčių inspekcija. Klaipėdos apygardos teismas civilinėje byloje Nr. eB2-958-613/2016, gavęs pareiškėjo VMI pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo UAB „Varateka“ ir įvertinęs VMI pateiktus duomenis, VĮ Registrų centro duomenis, jog UAB „Varateka“ turta 2014 metais deklaravo už 223,00 Lt (65 Eur), o mokėtinos sumos ir įsipareigojimai sudarė 194628,00 Lt (56368,16 Eur), duomenų apie vykdomą ūkinę – komercinę veiklą nebuvo, o įsiskolinimas valstybės biudžetui sudarė 48935,07 Eur, konstatavo, jog įmonė įrašytina į balansą turto neturi, o pradelsti įsipareigojimai viršija tuo metu pusę turto vertės, įmonė yra nemoki ir 2016-04-01 nutartimi UAB „Varateka“ iškėlė bankroto bylą. Klaipėdos

apygardos teismas 2016-08-11 nutartimi konstatavo, jog BUAB „Varateka“ jokio turto neturi ir taikė įmonei suprastintą bankroto procesą.

Atsakovas Ž. V. teigia, jog laikotarpiu, kai jis vadovavo įmonei, tai yra laikotarpiu nuo 2009-09-30 iki 2015-03-31 įmonė buvo moki ir jam pareigos kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo nebuvo.

Iš UAB „Varateka“ balanso (trumpo) už ataskaitinį laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2012-12-31 nustatyta, kad 2011 metais įmonė turėjo turto už 35343,20 Eur (122033,00 Lt) (t. y. ilgalaikio turto už 17393,41 Eur (60056,00 Lt), trumpalaikio turto už 17949,78 Eur (61977,00 Lt), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 45326,11 Eur (156502,00 Lt) (b. l. 27); 2012 metais įmonė turėjo turto už 15837,58 Eur (54684,00 Lt), t. y. ilgalaikio turto už 14251,62 Eur (49208,00 Lt), o trumpalaikio turto už 1585,96 Eur (5476,00 Lt), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 30547,67 Eur (105475,00 Lt). Iš UAB „Varateka“ pelno (nuostolių) ataskaitos už ataskaitinį laikotarpį matyti, jog 2011 metais įmonė patyrė 24300,85 Eur (83906 Lt) nuostolių, 2012 metais įmonė patyrė 4727,18 Eur (16322,00 Lt) nuostolių. Iš UAB „Varateka“ balanso (trumpo) už ataskaitinį laikotarpį nuo 2014-01-01 iki 2014-12-31 nustatyta, kad įmonė 2013 metais turėjo turto 259,99 Eur (1243 Lt) (688 Lt ilgalaikio turto ir 555,00 Lt trumpalaikio turto), mokėtinų sumų ir įsipareigojimų turėjo už 56368,17 Eur (49864 Lt), o 2014 metais įmonė turėjo tik trumpalaikį turtą 64,6 Eur (223,00 Lt) sumai, o ilgalaikio turto įmonė jau neturėjo, įmonės mokėtinų sumos ir įsipareigojimai sudarė 56368,17 Eur (194628,00 Lt) ir akivaizdžiai viršijo į įmonės balanso įrašyto turto vertę. UAB „Varateka“ pelno (nuostolių) ataskaita patvirtina, jog įmonės veikla buvo nuostolinga, t. y. 2013 metais įmonė patyrė 4727,18 Eur (2170 Lt) nuostolių, 2014 metais įmonė patyrė 24300,85 Eur (145784 Lt) nuostolių (b. l. 27-30). Įvertinus įmonės finansinius duomenis, kurie buvo pateikti atsakovo Ž. V. vadovavimo laikotarpiu, darytina išvada, jog įmonės mokėtinų sumos ir įsipareigojimai per visą atsakovo vadovavimo laikotarpį didėjo, o turtas palaipsniui mažėjo. Taigi atsakovas teigdamas finansines ataskaitas neabejotinai žinojo, kiek įmonė turi turto, pradelstų įsipareigojimų ir ji jau nebepajėgi vykdyti ūkinės komercinės veiklos.

Atsakovas Ž. V. teigia, jog jo vadovavimo laikotarpiu įmonė buvo moki, nes VMI susidariusį įsiskolinimą 49394,20 Eur įmonei patvirtino tik 2015 metų balandį. Vadovaujantis Įmonių bankroto 2 straipsnio 8 punktu, jei įmonė nevykdo įsipareigojimų ir pradelsti įmonės įsipareigojimai viršija pusę į įmonės balansą įrašyto turto vertės, tokia įmonė yra nemoki. Teismas vertindamas duomenis pateiktus į bylą, daro išvadą, jog nuo 2011 metų įmonės įsipareigojimai viršijo įmonės turimą ilgalaikį turtą, tai yra 2011 metais turtą sudarė 35343,19 Eur (122033 Lt), o įsipareigojimus – 45326,00 Eur (156502 Lt); 2012 metais turto įmonė turėjo už 15837,58 Eur (54684 Lt), o įsipareigojimų už 30547,67 Eur (105475 Lt), 2013 metais turto įmonė turėjo už 359,99 Eur (1243 Lt), o įsipareigojimų už 14441,61 Eur (49864 Lt), 2014 metais turto įmonė turėjo už 64,50 Eur (223 Lt), o įsipareigojimų už 65368,16 Eur (194628 Lt). Taigi įmonės skoliniai įsipareigojimai palaipsniui didėjo, o įmonės turtas mažėjo, duomenų, jog Ž. V. bandė gelbėti įmonės finansinę padėtį nėra. Be to iš esančių rašytinių įrodymų nustatyta, jog mokesstinė nepriemoka užfiksuota 2013 metais, o mokėti mokesstinę prievolę atsiranda ne tada, kai priimamas sprendimas VMI sprendimas išieškoti mokesstinę nepriemoką, o tuomet, kai įmonė turi pareigą pagal įstatymą sumokėti mokesčius. Taigi skola VMI susidarė būtent atsakovo vadovavimo laikotarpiu. Įmonės vadovo pareiga elgtis rūpestingai su įmonės turtu, tai yra tinkamai vesti turto apskaitą, teikti kasmetines finansines ataskaitas Juridinių asmenų registrai, taip pat išsaugoti duomenis apie įmonės finansines operacijas įstatymų numatyta tvarka. Atsakovas Ž. V. teigė, jog mokesstinė nepriemoka buvo įtraukta į ieškovės finansinės atskaitomybės dokumentus, tačiau jų nelaikė pradelstais skoliniais įsipareigojimais, todėl nematė pagrindo kreiptis dėl bankroto bylos iškėlimo. Tokiu teigimu, įmonės vadovas, sudaro pagrindą manyti, jog perleidžiant įmonę kitam vadovui, perdavė dokumentus netinkamai.

Apibendrinant išdėstyta, darytina išvada, jog atsakovas Ž. V. nebuvo atidus ir rūpestingas vadovas. Ž. V. žinojo ir puikiai suvokė įmonės finansinę būseną, pats sudarydamas įmonės finansinės atskaitomybės balansus ir juos teikdamas registrams suvokė, jog įmonė dirba nuostolingai, įmonės mokėtinų sumos ir įsipareigojimai didėja, o turtas palaipsniui mažėja,

akivaizdu, jog to pasekmėje Ž. V. savo noru atsistatydino iš įmonės vadovo pareigų ir įmonės vadovavimą perleido A. P. – T.. Įvertinus nurodytas aplinkybes, įmonės vadovas atsakovas Ž. V. jau tuo metu turėjo kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo, tačiau tokios pareigos neįvykdė.

Akivaizdu, jog pasikeitus įmonės vadovams įmonė jokios veiklos nevykdė ir faktiškai realiai tuo metu jau įmonė buvo neveikianti, o atsakovė A. P.-Trukšina įsigijo įmonę ir tapo įmonės vadove, nuostolingai veikiančios įmonės, kuri neturėjo jokio turto, o tik turėjo įsipareigojimus valstybei, kurie susidarė būtent atsakovo Ž. V. vadovavimo metu. Klaipėdos apygardos teismas išskeldamas bankroto bylą konstatavo, jog 2014 m. įmonė buvo nemoki. Todėl teismas daro išvadą, kad įmonės vadovas – atsakovas Ž. V. privalėjo kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo, tačiau to nepadarė. Atsakovė A. P. – T. įsigijusi nuostolingai veikiančią įmonę, kuri turėjo tik skolas, turto nebuvo, nesiėmė jokių veiksmų atkurti jos mokumą, jokių sandorių nevykdė ir toliau didino įmonės skolą valstybei ir taip pat nevykdė pareigos kreiptis į teismą dėl bankroto bylos įmonei iškelimo.

Ieškovė nurodė, kad atsakovai neišsaugojo įmonės turto, taip pat bankroto administratoriui nėra perduoti įmonės dokumentai pagal Klaipėdos apygardos teismo 2016-04-01 nutartį. Atsakovė A. P.-T. pagal 2015-03-26 UAB „Varateka“ dokumentų perdavimo – priėmimo aktą gavo akte nurodytus įmonės dokumentus (kasa, darbo užmokesčio žiniaraščiai, tiekėjai, pardavimai, atskaitingi asmenys, didžioji knyga, medžiagų nurašymas, Sodra, VMI, darbų sauga ir kt.) taip pat atsakovė gavo ir antspaudą (b. l. 52). Lietuvos Respublikos ĮBĮ 10 str. 7 d. 1 p. numato, kad įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą, įmonės valdymo organai privalo perduoti administratoriui įmonės turtą pagal balansą, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis ir visus dokumentus per teismo nustatytus terminus. Pareiga perduoti bankroto administratoriui bendrovės turtą ir dokumentus gali kilti ne tik ĮBĮ 10 straipsnio normos, bet ir teismo nutarties pagrindu. Atsakovė A. P.-T., kaip paskutinioji įmonės vadovė, šios pareigos, įtvirtintos įstatyme, – įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl bankroto bylos iškelimo administratoriui perduoti įmonės turtą ir dokumentus, neįvykdė. Tokiu būdu, ji atliko neteisėtus veiksmus, už kuriuos galima taikyti civilinę atsakomybę. Įvertinus tai, jog atsakovas Ž. V. dar būdamas įmonės vadovu netinkamai interpretavo imperatyviasias įstatymo normas dėl mokesčių mokėjimo į biudžetą ir pildymą finansinių dokumentų, netinkamai organizavo įmonės apskaitą, darytina išvada, jog jis naujajai vadovei atsakovei A. P.-T. perdavė netikslus įmonės dokumentus, kas taip pat vertintina, kaip atsakovo Ž. V. neteisėti veiksmai, lemiantys civilinės atsakomybės kilimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta konstatuotina, jog abu atsakovai neveikė rūpestingai, atidžiai, sąžiningai, išimtinai bendrovės interesais, tinkamai nevykdė jiems įstatymo nustatytų pareigų, t. y. nesikreipė į teismą dėl bankroto bylos iškelimo esant įmonei nemokiai, be to laiku ir tinkamai neperdavė įmonės dokumentų bankroto administratoriui ir tuo pasireiškė atsakovų neteisėti veiksmai (ĮBĮ 8 str. 1 d., 4 d., 10 str. 7 d. 1 p.).

Teismas atkreipia dėmesį į tai, kad priežastys, dėl kurių įmonė tapo nemoki, nėra teisiškai reikšmingos sprendžiant dėl civilinės atsakomybės už pareigos inicijuoti bankroto bylą pažeidimą. Nepriklausomai nuo įmonės nemokumo priežasčių, kurios gali būti tiek objektyvios, tiek subjektyvios, įstatyme įtvirtinta įmonės administracijos vadovo pareiga inicijuoti bankroto bylą išlieka, o šios pareigos pažeidimas gali lemti ją pažeidusio asmens civilinę atsakomybę. Pareiga inicijuoti bankroto bylą, esant įstatyme įtvirtintiems pagrindams, tenka įmonės administracijos vadovui, ĮBĮ apibrėžiama šios pareigos įgyvendinimo tvarka, todėl teisės aktuose nereglamentuoti įmonės administracijos vadovo veiksmai neeliminuoja nei pareigos inicijuoti bankroto bylą, nei civilinės atsakomybės už šios pareigos nevykdymą (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2011 m. kovo 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-130/2011*). Todėl teismas plačiau nepasisako dėl UAB „Varateka“ nemokumo priežasčių.

Konstatavus atsakovų neteisėtus veiksmus vertinamos faktinės aplinkybės dėl atsakovų teisiškai nepagrįsto neveikimo ir ieškovės nurodytos žalos atsiradimo priežastinio ryšio, t. y. ar atsakovams įvykdžius įstatyme nurodytą pareigą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo būtų buvę galima išvengti žalos, kurią prašo priteisti ieškovė - bankroto administravimo išlaidų.

Pagal kasacinio teismo praktiką žala galėtų būti laikomas bendras išaugęs įmonės skolos dydis atsakovo įmonės valdymo laikotarpiu, nustačius ĮBĮ 8 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, o

ne visa kreditorių finansinių reikalavimų suma (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2014 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-344/2014*).

Šioje byloje ieškovė prašo priteisti bankroto administravimo išlaidas kaip atsiradusią žalą dėl atsakovų neteisėtų veiksmų. Tačiau byloje neįrodyta, kad tai yra atsakovų neteisėtais veiksmais padaryta žala - išaugęs įmonės skolos dydis atsakovų įmonės valdymo laikotarpiu. Jeigu atsakovai, kaip administracijos vadovai, kai paaiškėjo UAB „Varateka“ nemokumas, būtų savalaikiai kreipęsi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, vis tiek nebūtų išvengta teismo nutartimis nustatytų administravimo išlaidų apmokėjimo. Administravimo išlaidos patiriamos visose bankroto bylose nepriklausomai nuo to, kas ir kada iniciavo bankroto bylą, tai yra šios išlaidos atsiranda ne kaip neteisėtų įmonės vadovo veiksmų – ĮBĮ 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo nevykdymo – pasekmė, o iš bankroto bylos, nepaisant kas ir kada ją inicijuoja, iškėlimo fakto.

Jeigu būtų įrodyta, kad administravimo išlaidos dėl atsakovų neveikimo tam tikra pinigų suma padidėjo, tai formaliai galima būtų svarstyti, ar tai nėra žala kreditoriams ir spręsti dėl administravimo išlaidų priteisimo. Tačiau šioje byloje ieškovė ieškinio pagrindu tokios aplinkybės nenurodė ir įrodymų šiuo aspektu nepateikė. Taip pat galima būtų spręsti klausimą dėl administravimo išlaidų priteisimo, jeigu įmonei tapus nemokia ar iškėlus bankroto bylą nustatomas įmonės turto realizavimas, sumažinimas, tačiau tokie faktai byloje nenustatyti. Teismas konstatuoja, jog nėra įrodytas priežastinis ryšys tarp neteisėtų atsakovų veiksmų ir ieškovės prašomos priteisti žalos, t. y. 8240,00 Eur administravimo išlaidų. Pažymėti, jog įrodinėjimo našta visais su žalos dydžiu susijusiais klausimais tenka ieškovei, siekiančiai žalos atlyginimo.

Administratorius privalo įrodyti, kad tam tikros jo patirtos išlaidos atitinka tam tikras kreditorių susirinkimo ar teismo patvirtintos administravimo išlaidų sąmatos eilutes, kad atitinkamos išlaidos iš tiesų yra patirtos, bankroto administratoriaus apmokėtos ir kad jos buvo būtinos tinkamam bankrutuojančios įmonės administravimui užtikrinti (CPK 178 str.). Pažymėtina, jog teismui patvirtinus administravimo išlaidas, administratorius nebūtinai turi visas jas išnaudoti, o jų panaudojimą turi pagrįsti, pateikdamas šias išlaidas patvirtinančius dokumentus. Taigi, ieškovė neįrodė prašomo žalos dydžio pagrįstumo, ji priteistinių administravimo išlaidų dydį grindė Klaipėdos apygardos teismo nutartimis, kuriomis buvo patvirtintos galimos administravimo išlaidų sąmatos. Tačiau teismui nepateikė jokių rašytinių įrodymų, kad minėtomis teismo nutartimis nustatytos administravimo lėšų sumos buvo apmokėtos įmonės lėšomis, o tai reiškia, jog ieškovė neįrodė patirtos žalos fakto (CPK 178 str.).

Kita vertus, nagrinėjamu atveju atkreiptinas dėmesys į tai, kad ieškovė reikalavimą dėl administravimo išlaidų priteisimo grindžia ĮBĮ 10 straipsnio 11 dalies pagrindu – dėl bankroto administratoriui, teikiančiam BUAB „Varateka“ bankroto administravimo paslaugas, neapmokėtų bankroto administravimo išlaidų priteisimo, dėl to, kad atsakovai, įmonei tapus nemokiai, nepateikė pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo. Pagal ĮBĮ 10 straipsnio 11 dalį kreditorius, įmokėjęs pagal šio straipsnio 10 dalies 1 punkto nuostatas numatytą sumą, ar prisiėmęs riziką administratorius, kuris pagal šio straipsnio 10 dalies 2 arba 3 punkto nuostatas administravo įmonę ir teismo bei administravimo išlaidoms apmokėti lėšų negavo ar jų gavo nepakankamai, bankroto proceso metu ir išregistravus įmonę turi teisę kreiptis į teismą, prašydamas priteisti kreditoriui įmokėtą sumą ar administratoriui jo lėšomis apmokėtas teismo bei administravimo išlaidas iš įmonės vadovo ar kitų asmenų pagal kompetenciją dėl to, kad šis (šie) įmonei tapus nemokia nepateikė pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Taigi pagal šią įstatymo nuostatą administravimo išlaidų suma teismine tvarka išieškoma iš įmonės vadovo, savininko (savininkų) dėl to, kad šis (šie) įmonei tapus nemokia nepateikė pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Nagrinėjamu atveju ieškiniu būtent ir yra įrodinėjama, kad bankroto administratorius, teigdamas BUAB „Varateka“ bankroto byloje administravimo paslaugas, turėjo administravimo išlaidas, kurios yra neapmokėtos, kadangi administruojama įmonė neturi turto.

Teismo vertinimu, reikalavimo teisę dėl bankroto administratoriaus turėtų administravimo išlaidų atlyginimo, teikiant BUAB „Varateka“ bankroto administravimo paslaugas, turi ne bankrutuojanti įmonė, o priklausomai nuo bylos aplinkybių kreditorius (jas iš anksto apmokėjęs) ar

bankroto administravimo paslaugas teikiantis asmuo (prisiėmęs atitinkamą riziką), t. y. tokius reikalavimus reiškiantys subjektai yra kreditorius ar administratorius (o ne bankrutuojanti įmonė) (*Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. liepos 11 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e2A-464-178/2017*). Teismas prieš bylos iš esmės nagrinėjimą atkreipė ieškovės dėmesį dėl netinkamos procesinės šalies ir siūlė pakeisti tinkama ieškove, tačiau ieškovė nesutiko ir nurodė, jog ji turi reikalavimo teisę į atsakovus, nes tokiu ieškiniu gina bankroto administratoriaus, kuris taip pat yra įmonės kreditorius, interesus. Teismas konstatuoja, jog bankrutuojančiai įmonei nepriklauso reikalavimo teisė (netinkama ieškovė), reikalauti apmokėti patirtas administravimo išlaidas iš buvusių įmonės vadovų, todėl ieškovės reikalavimas dėl 8240,00 Eur administravimo išlaidų priteisimo pagal ĮBĮ 10 straipsnio 11 dalį atmestinas, ir kaip pareikštas netinkamo ieškovo.

Atsižvelgiant į aptartą teisinį reglamentavimą, teismų formuojamą praktiką tokio pobūdžio bylose, visapusiškai ištyrus bylos medžiagą, darytina išvada, kad ieškovė neįrodė visų civilinės atsakomybės sąlygų, būtinų tenkinti ieškovės ieškinio reikalavimą dėl žalos, t. y. administravimo išlaidų priteisimo (CPK 178 str.), antra vertus ieškinys dėl administravimo išlaidų priteisimo pareikštas netinkamos ieškovės (CPK 45 str.), todėl ieškinys atmestinas.

Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies (CPK 93 str. 1 d.). Ieškovės pareikšti materialiniai reikalavimai atmesti, todėl yra pagrindas atsakovams iš ieškovės priteisti jų turėtas bylinėjimosi išlaidų. Atsakovas Ž. V. pateikė prašymą priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas, tačiau nepateikė jokių rašytinių įrodymų apie turėtas bylinėjimosi išlaidas ir jų dydį, todėl bylinėjimosi išlaidos iš ieškovės nepriteistinos.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259, 260, 265, 268-270 straipsniais,

n u s p r e n d ž i a:

ieškovės BUAB „Varateka“ ieškinį atmesti.

Sprendimas per 30 dienų nuo teismo sprendimo paskelbimo dienos gali būti skundžiama apeliaciniu skundu Klaipėdos apygardos teismui per Klaipėdos rajono apylinkės teismą.

Teisėja

Asta Matulevičienė